

Øving 4

tirsdag 1. oktober 2024

10:21

Oppgave 1.

Det er fort gjort å overse "raske" tidskonstanter i modelleringsarbeidet. Anta derfor at

$$G_0(s) = \frac{1}{\tau s + 1} G(s). \quad (17)$$

Beregn den relative usikkerheten $\delta_G(s)$ og skisser den i et Bodediagram. Har den fellestrekk med det foregående eksemplet?

$$\delta_G(s) = \frac{G_0(s) - G(s)}{G(s)}$$

$$= \frac{1}{\tau s + 1} - 1 = \frac{1 - \tau s - 1}{\tau s + 1} = \frac{-\tau s}{\tau s + 1}$$

$$|\delta_G(j\omega)| = \left| \frac{-\tau j\omega}{\tau j\omega + 1} \right|$$

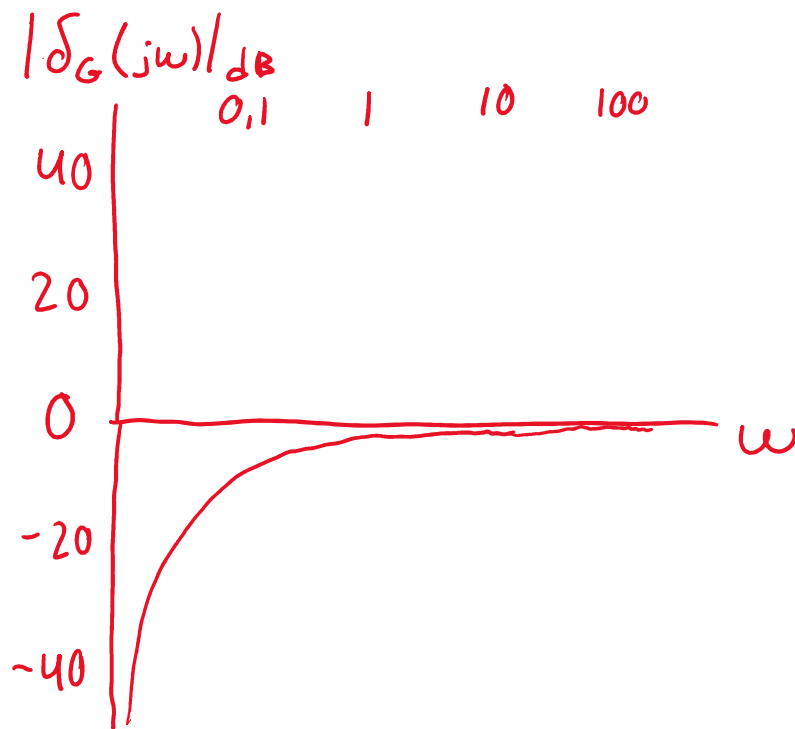
$$= \left| \frac{-\tau j\omega}{\tau j\omega + 1} \cdot \frac{-\tau j\omega + 1}{-\tau j\omega + 1} \right| = \left| \frac{-\tau^2 \omega^2 - \tau j\omega}{1 + \tau^2 \omega^2} \right|$$

$$= \left| -\frac{\tau^2 \omega^2}{1 + \tau^2 \omega^2} - \frac{\tau \omega}{1 + \tau^2 \omega^2} j \right|$$

$$= \sqrt{\left(-\frac{\tau^2 \omega^2}{1 + \tau^2 \omega^2} \right)^2 + \left(-\frac{\tau \omega}{1 + \tau^2 \omega^2} \right)^2}$$

$$= \sqrt{\frac{\tau^4 \omega^4 + \tau^2 \omega^2}{(1 + \tau^2 \omega^2)^2}} = \sqrt{\frac{\tau^2 \omega^2 (\tau^2 \omega^2 + 1)}{(1 + \tau^2 \omega^2)^2}} = \frac{\tau \omega}{1 + \tau^2 \omega^2} \sqrt{\tau^2 \omega^2 + 1}$$

$$= \frac{\tau \omega}{\sqrt{1 + \tau^2 \omega^2}} \quad \text{Hvis } \tau > 0, \text{ så er } \lim_{\omega \rightarrow \infty} |\delta_G(j\omega)| = 1$$

Oppgave 2.

Sett $f = v = 0$ og fremskaff uttrykkene for $\hat{y}$, $\hat{u}$ og $\hat{e}$ fra ligningene i (I8).

$$\hat{z} = G(\hat{u} + \hat{w}) + \hat{v},$$

$$\hat{y} = \hat{z} - \hat{v},$$

$$\hat{u} = K(\hat{r} - \hat{z}) + \hat{f},$$

$$\hat{e} = \hat{r} - \hat{y}.$$

$$\hat{y} = \hat{z} = G(\hat{u} + \hat{w}) = G(K(\hat{r} - \hat{z}) + \hat{w})$$

$$= GK\hat{r} - GK\hat{z} + G\hat{w}$$

$$\Rightarrow \hat{u} = \underline{GK\hat{r} + G\hat{w}}$$

$$\Rightarrow \hat{y} = \frac{GK\hat{r} + G\hat{w}}{1 + GK}$$

$$\hat{w} = K(\hat{r} - \hat{z}) = K\left(\hat{r} - \frac{GK\hat{r} + G\hat{w}}{1 + GK}\right)$$

$$\hat{e} = \hat{r} - \hat{y} = \hat{r} - \frac{GK\hat{r} + G\hat{w}}{1 + GK}$$

Oppgave 3.

Med utgangspunkt i eksempel 3: beregn firergjengen for prosessen og regulatoren. Forklar deretter hvordan pol/nullpunkt kanselleringen fra eksemplet manifesterer seg i disse overføringsfunksjonene.

$$\left\{ \frac{1}{1 + GK}, \frac{G}{1 + GK}, \frac{K}{1 + GK}, \frac{GK}{1 + GK} \right\}$$

$$G(s) = \frac{k}{Ts + 1}, \quad K(s) = \frac{k_p s + k_i}{s}.$$

Avviks forholdet:

$$\frac{1}{1 + GK} = \frac{1}{1 + \frac{k(k_p s + k_i)}{s(Ts + 1)}} = \frac{s(Ts + 1)}{s(Ts + 1) + k(k_p s + k_i)}$$

Forstyrrelsessensitiviteten:

$$\frac{G}{1+GK} = \frac{\frac{k}{Ts+1}}{1 + \frac{k(k_p s + k_i)}{s(Ts+1)}} = \frac{k}{Ts+1 + \frac{k(k_p s + k_i)}{s}}$$

Lastsensitivitetsfunksjon:

$$\frac{k}{1+GK} = \frac{\frac{k_p s + k_i}{s}}{1 + \frac{k(k_p s + k_i)}{s(Ts+1)}} = \frac{k_p s + k_i}{s + \frac{k(k_p s + k_i)}{Ts+1}}$$

Følgeforholdet:

$$\frac{GK}{1+GK} = \frac{\frac{k}{Ts+1} \cdot \frac{k_p s + k_i}{s}}{1 + \frac{k(k_p s + k_i)}{s(Ts+1)}} = \frac{\frac{k}{Ts+1}}{\frac{s}{k_p s + k_i} + k}$$

$$k_p = T k_i$$

$$\Rightarrow G\left(-\frac{1}{T}\right) = \infty \quad \text{og} \quad K\left(-\frac{1}{T}\right) = 0$$

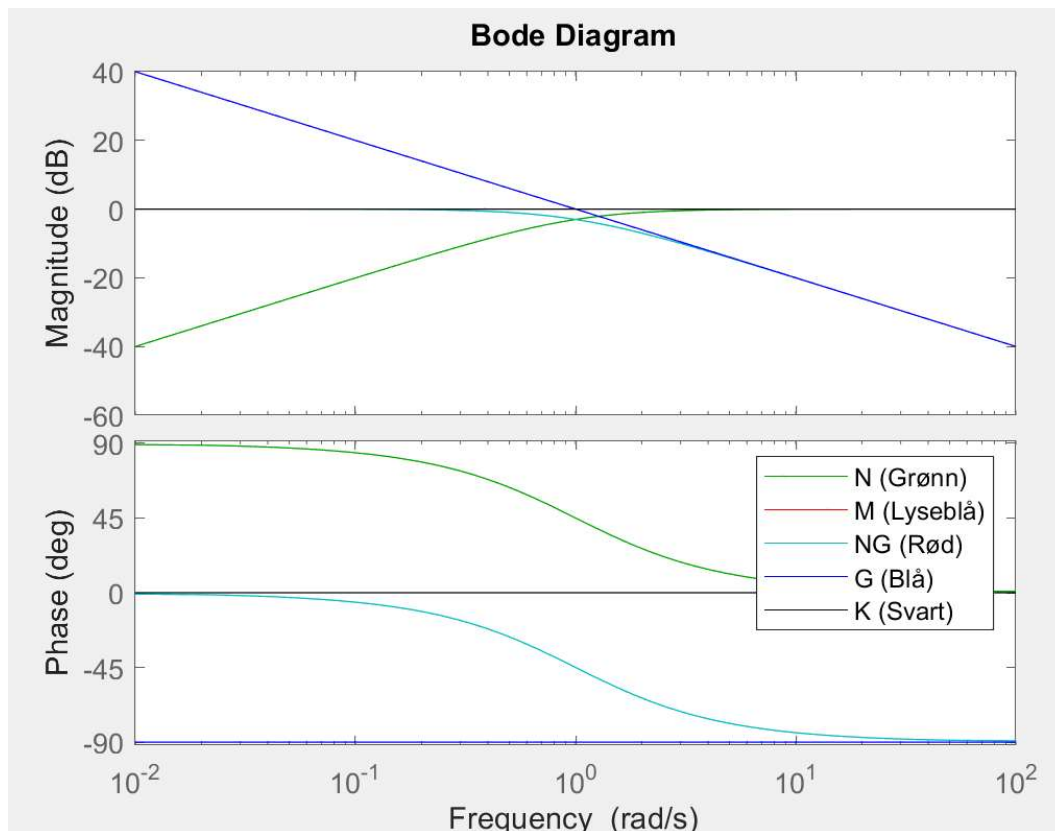
Derfor er $p = -\frac{1}{T}$ en pol for overføringsfunksjonene i firerregningen også.

Oppgave 4.

La en løsning på et tankstyringsproblem være beskrevet ved

$$G(s) = \frac{1}{s}, \quad K(s) = 1. \quad (38)$$

Gjenskap Bodediagrammene fra ovenstående eksempel (f.eks. med Matlab kommandoen bode) og se om de overordnede observasjonene er gyldige, også her.


```
G = tf([1],[1 0]);
K = tf([1],[1]);
N = 1/(1+G*K);
M = G*K/(1+G*K);
NG = N*G;

hold on;

bode(N, 'g');
bode(NG, 'r');
bode(M, 'c');
bode(G, 'b');
bode(K, 'k');
legend('N (Grønn)', 'M (Lyseblå)', 'NG (Rød)', 'G (Blå)', 'K (Svart)');
hold off;
```

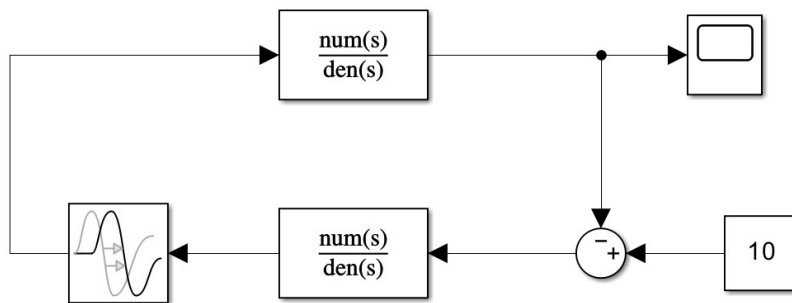
*M ligger på NG fordi $M=NG$
*M og N har samme form, så man kan
gjøre de samme observasjonene som
i eksempelet.**

Oppgave 5.

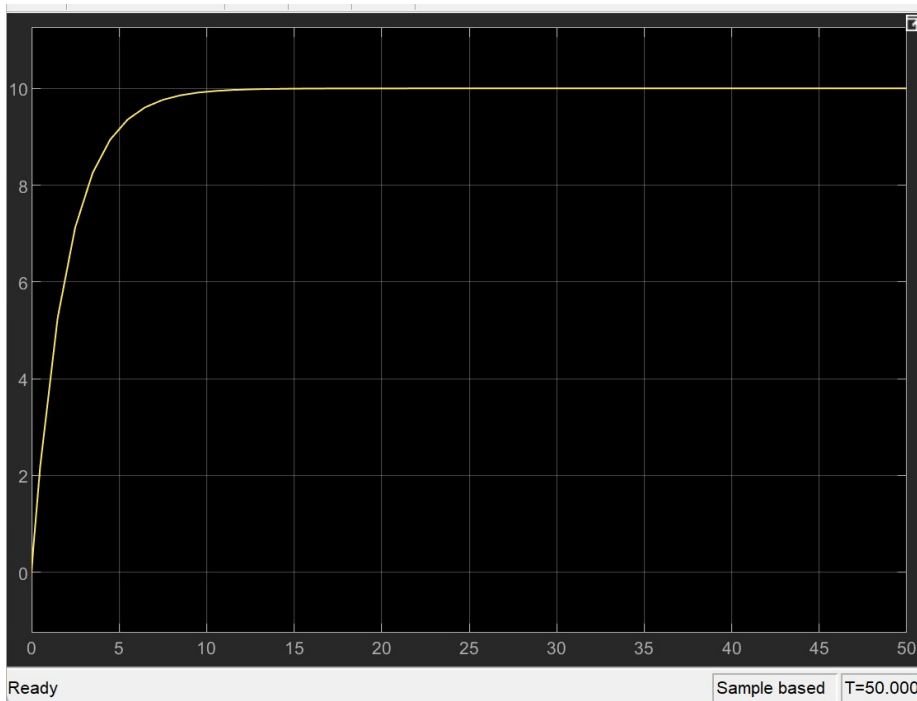
Vend tilbake til eksempel 4 men nå med en tidsforsinkelse τ i reguleringsystemet slik at

$$K'(s) = e^{-\tau s} K(s). \quad (49)$$

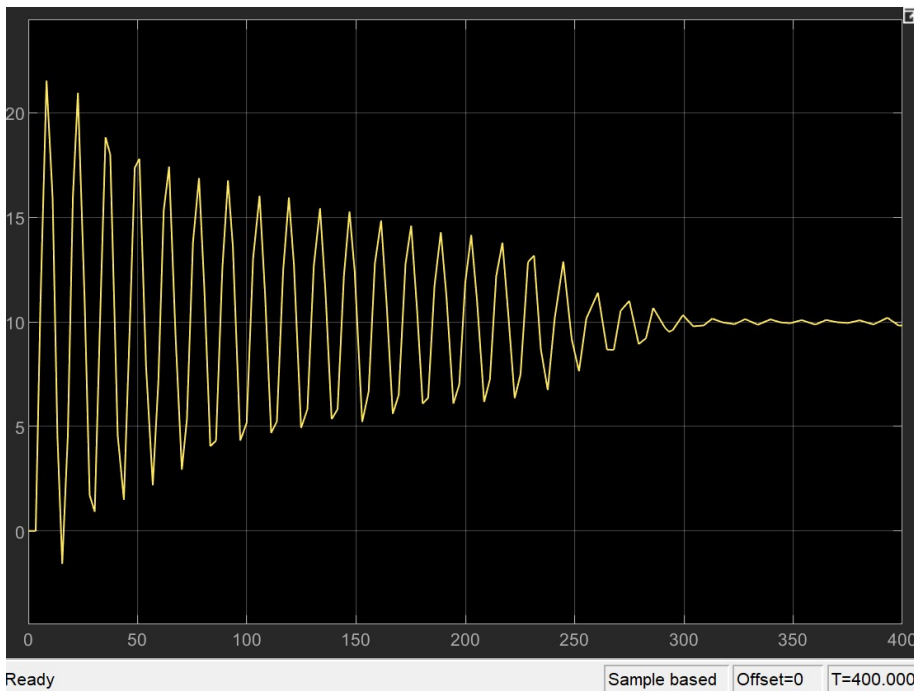
Implementer den modifiserte regulatoren sammen med modellen i Simulink og test stabiliteten for den lukkede sløyfen for et utvalg av τ . Gjør deg erfaringer mhp. tilstedeværelsen av uforutsette tidsforsinkelser

Ingen tidsforsinkelse

Tau = 3,4. Mer enn dette og systemet er ustabil.

Oppgave 6.

Sjekk konklusjonen i det foregående eksemplet ved å beregne polene til både M og N eksplisitt.

$$M = \frac{L}{1+L}, \quad N = \frac{1}{1+L}, \quad L = \frac{1}{s(s+1)}$$

Poler:

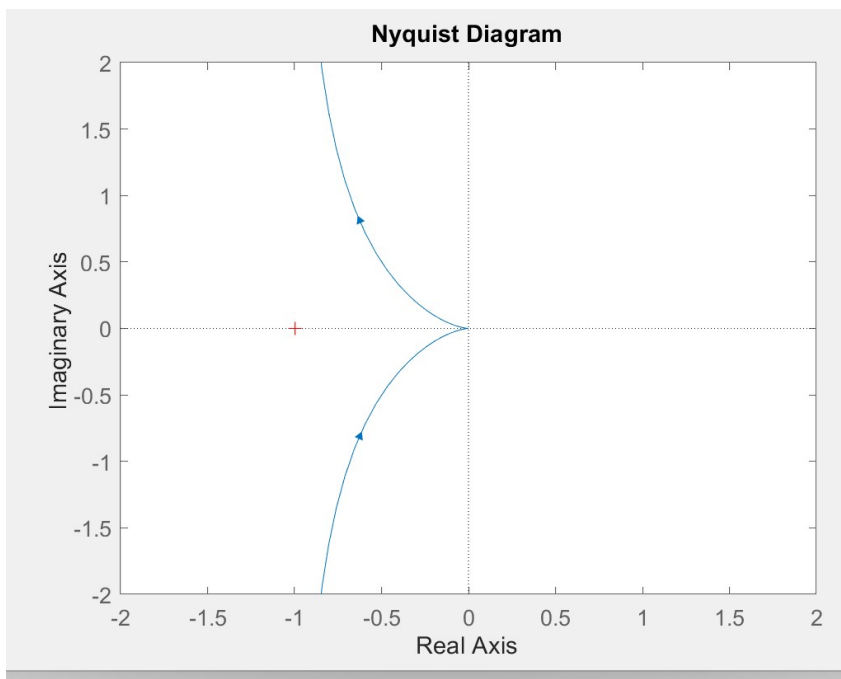
$$s^2 + s + 1 = 0 \Rightarrow s = \frac{-1 \pm \sqrt{1-4}}{2}$$

$$s = -\frac{1}{2} \pm \frac{\sqrt{3}}{2}i$$

M og N har poler med $\text{Re}(p) < 0$,
så det er ingen ustabile poler.

Oppgave 7.

Gjenskap Nyquistplottet i Matlab ved først å definere overføringsfunksjonen med “`L = tf(1,[1 1 0]);`” og deretter produsere plottet med “`nyquist(L);`”. Aksene kan justeres med kommandoen “`axis([-2,2,-2,2]);`”.

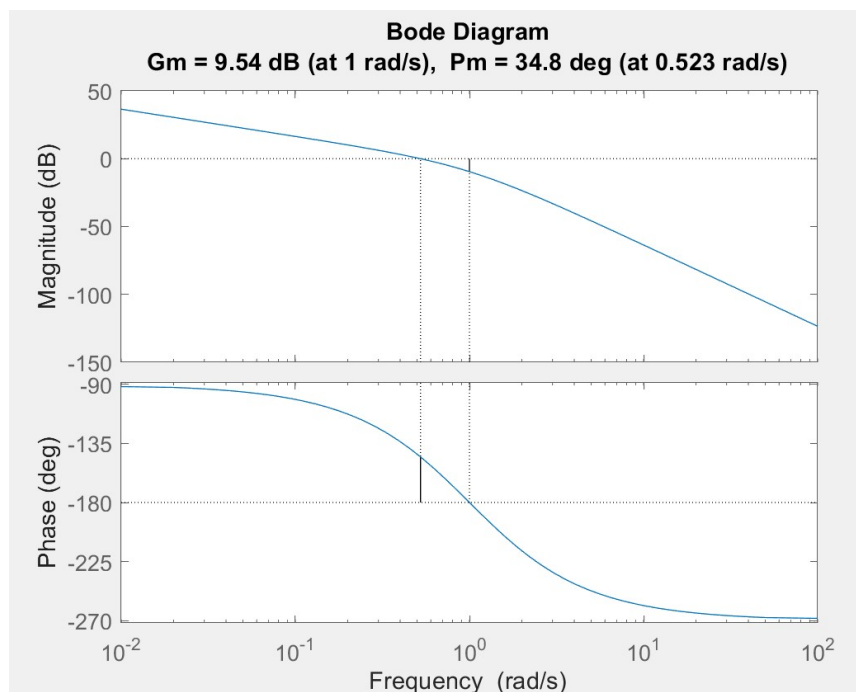

Oppgave 8.

La en sløfveoverføringsfunksjon være gitt ved

$$L(s) = \frac{2}{3} \frac{1}{s^3 + 2s^2 + s}. \quad (59)$$

Bruk Matlab til å beregne fase- og forsterkningsmarginene, f.eks. vha. kommandoen “margin”.

$$\varphi = 34,8^\circ > 30^\circ$$

$\Rightarrow$ Stabilt

$$\Delta K = 9,54 \text{ dB} > 2$$

$\Rightarrow$ Stabilt